

Upea mansardikattainen huvila seisoo komealla paikalla Högkopplan-saarella Suvisaaristossa.

Anja ja Tapio Moilanen huolehtivat tyttärensä huvilasta hänen poissa ollessaan.

Ihana kesä SAARESSA!

Espeen Suvisaaristossa sijaitsevalla yli satavuotiaalla huvilalla on vaiheikas historia. Nyt huvilaa asustaa uusi isäntäväki, joka on kunnostanut sen hienovaraisesti nykyaatimuksia vastaavaksi.

Teksti JAANA MERTAMA-PALJAKKA Kuvat ULLAMAJA HÄNNINEN

Arkkitehti Runar Eklund rakennutti Högkopplan-saarella sijaitsevan huvilan perheensä kesäpaikaksi 1900-luvun alussa. Vuonna 1938 saari siirtyi Sandfrid ja Hilda Hongellin omistukseen. Heidän lapsenlapsensa Gitta Hongell kertoo, että isoisällä oli tuohon aikaan veneveistämö ja että tämä sai saaren huviloineen velanmaksuna edelliseltä omistajalta.

Kauniit portaat vievät
talon yläkertaan. Eteisen
vasemmalla seinustalla on
hulku lasikuvastille.

IHANA KESÄ SAARESSA!

Olohuoneen kaunis venäläinen kalustus on 1900-luvun alusta.

– Mummi oli ollut tosi vihainen isoisälle, joka oli hommannut heille tällaisen turhan paikan! Mutta nähtyään saaren mummi ihastui siihen niin, ettei lähtenyt sieltä pois kulumallakaan.

Vuodet vierivät. Kun isovanhemmat eivät enää jaksaneet pitää huvilaa, paikka siirtyi Gitalle, joka oli viettänyt saarella kaikki lapsuutensa kesät. Nykyinen omistaja **Merja Moilanen** osti paikan vuonna 2002. Hänen vanhempansa huolehtivat saaresta sillä välin, kun Merja työskenteli Dubaissa.

► Robustaruusu *Rosa 'Robusta'* viihtyy talon lämpimällä eteläseinustalla.

► Talon vanhoista ikkunoista rakennettiin kaunis lasikaappi keittiön ja olohuoneen väliselle seinustalle. Kaappia voi käyttää molemmin puolin, ja sen läpi näkee huoneesta toiseen.

◄ Arabian vanhaa astiastoa säilytetään Billnäsin lasikaapeissa. Lasikuistilla olevan **Laura Ashley**n maton **Merja Moilanen** on tuonut Dubaista.

Saareen oli vedetty sähköt vuonna 1984, ja 19 metriä syvä kaivo valmistui vuonna 1996. Muuten talo oli alkuperäisessä kunnossa. Auringon, säiden ja merituulten koettelemana se tarvitsi – ja sai – pietteillä toteutetun ensimmäisen remonttinsa.

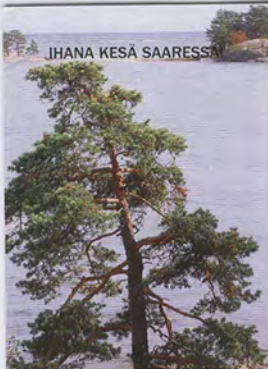
Ensimmäisenä kunnostettiin rakennuksen katto. Mantereelta tuotiin saareen kolme tonnia metallia, josta koottiin rakennustelineet talon ympärille. Katon tekeminen oli haaste.

– Kattoa avattaessa huomasimme, että yksi tervapaperi oli rikki. Sen alta paljastui alkuperäinen pärekatto. Poistimme huonot päreet, mutta muuten katto sai jäädä paikoilleen seuraaville sukupolville ihailtavaksi. Taitava perhetuttumme **Timo Kytölä** oli meille oikea aarre. Hän rakensi uuden katon vanhan mallin mukaan. Hän uusi myös talon ulkolaudoituksen ja ikkunat, kertoo **Anja Moilanen**, nykyisen omistajan äiti.

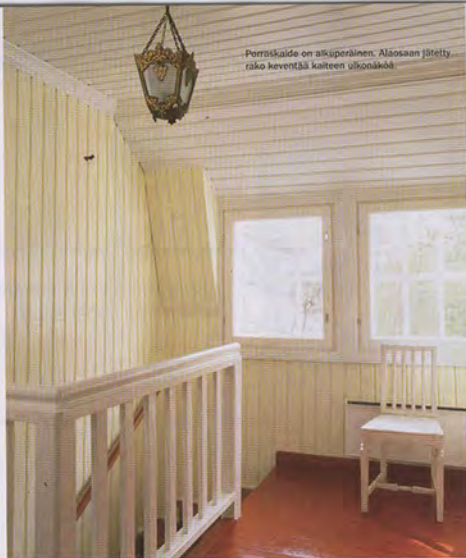

Satavuotias talo kunnostettiin pieteetillä
muutama vuosi sitten.

Kiitössä on kaikki
nykyajan mukavuudet.
Kaapinovi on
toteuttanut A-P
Hämäläinen. Puisten
oven pellit ovat
sormipaneella.

IHANA KESÄ SAARESSA

Porraskaide on alkuperäinen. Alasaan jätetty rako keventää kaiteen ulkonäköä.

◀ Makuuhuoneen ikkunasta avautuu lumoava näkymä merelle. Arabian kannu ja vati sopivat hyvin vanhan talon henkeen.

▲ Tuoli ja lipasto ovat talon alkuperäisiä kalusteita. Satavuotiaan tuolin ornamentit on maalattu käsin.

Puucee oli kärsinyt ankarasta meri-ilmastosta jo niin paljon, että se päätettiin rakentaa kokonaan uudestaan. Timo rakensi uuden ulkoveissan vanhan mallin mukaan. Sen kaksoiskatto on samaa tyyliä kuin talonkin.

– Saunalle emme halunneet tehdä mitään. Se on rakennettu 50-luvulla ja sen portaailta avautuu mahtava näköala meren ulapalle. Gittan isä on aikoinaan tehnyt suururakan saarta kiertävissä kivisissä pengerryksissä. Kun vesi nousee syksyisin, pengerrykset suojaa saarta vedenpaisumukselta.

Tunnelmaa ja tarinoita

Kaikkialla talossa huokuu hyvä henki, aivan kuin se kertoisi uusille asukkaalleen

ihania muistoja menneiltä aikakausilta. Arkkitehti on miettinyt tarkkaan valonkierron ja ikkunanäkymät. Myös yläkerän ikkunoista näkymät merelle ovat huikeasevan kauniit. Oikeastaan jokaisessa huoneessa on oma ainutlaatuinen tunnelmansa.

– Kaupan mukana tuli talon koko irtaimisto, ja mikä arvokkainta, myös talon päiväkirja, johon on tallennettu vuosikymmenten muistot ja tapahtumat! Gitta halusi, että päiväkirja jää tänne, sillä hänen mielestään se kuuluu taloon, Anja Moilanen kertoo.

– Sisällä olemme maalanneet osan seinistä ja lattiat. Lattiat maalattiin Permon antiikinpunaisella öljyväriillä. Emme ymmärtäneet, miten hitaasti maali kuivuu. Makuuhuoneessa jouduimme paikkailemaan maalauksia, koska unohdin sanomalehden lattialle ja se tarttui kiinni, vaikka lattia tuntui aivan kuivalta. Tapetit valitsimme Sandbergin mallistosta, josta löytyi kauniita vanhaan taloon sopivia maljeleja.

IHANA KESÄ SAARESSA!

50-luvulla rakennetun saunan portailta voi ihailla upeaa merimaisemaa.

Alkuperäistä kunnioittaen

Jokaisessa huoneessa on monta ikkunaa. Niitä ei haluttu peittää verhoilla, koska auringonvalon kulku talossa eri vuorokaudenaikoina on aina yhtä lumoavaa katsottavaa.

Keittiön kaapistot on uusittu kokonaan. Talon henkeen sopivat kaapit suunnitelti ja valmisti **A-P. Hämäläinen**. Kaappien ovet ovat puuta ja ovien peilit on tehty sormipaneeleista ja maalattu valkoisiksi. Työtasot ovat massiivipuuta.

– Emme halunneet raskaita yläkaappeja, jotta valo pääsee kulkemaan ikkunoista niin kuin arkkitehti on alun perin suunnitellut. Keittiön ja olohuoneen erottavaan seinään rakennettiin talon vanhoista ikkunoista lasiovinen astiakaappi. Lasi-kaapista tuli hauska sisustuksellinen yksityiskohta, ja näkyvyys molempiin huoneisiin säilyi.

Talon mukana tullutta kalustusta on täydennetty jonkin verran huutokauppalöydöillä. Uutta omistajaa kiehtoo vanhoissa tavaroissa juuri niiden menneisyys. Esimerkiksi olohuoneen vanha arkuu on ilmeisesti pohjanmaalainen kapiotarkku. Rauditus on entistäjän mielestä tyyppilistä pohjanmaalaista taontaa.

Moilaset iloitsevat, että esimerkiksi lasikuistin alkuperäiset kalusteet saivat jäädä taloon, sillä ne ovat erittäin kaunista puutyötä. Myös 1800-luvun lopulla käsin maalattu kukkakuvioinen pöytä ja tuolit ovat talon mukana tulleita aarteita. Kaksi tuoleista on vuosien varrella saanut peitoksen punaisen maalin. Se raaputetaan pois, kun tuolit lähitulevaisuudessa palautetaan alkuperäiseen asuunsa.

Paljon on jo tehty, mutta vielä riittää laitettavaa. Suunnitelmissa on terassin ja pienen ulkovaraston rakentaminen.

– Kun kuumien kesä väistyy, istutan kukkasipuleita. Niistä saamme nauttia sitten tulevana kesänä, Anja Moilanen suunnittelee. ■